

Statenmededeling

Onderwerp

Evaluatie Beleidsnota Flora- en faunawet - Gewogen belangen

Datum

12 december 2016

Documentnummer

GS: 4112860

PS: 4125040

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennismemen van

1. De conclusies van de evaluatie 'Beleidsnota Flora- en faunawet - Gewogen belangen' (2010) en de reactie van GS op deze evaluatie;
2. De vervolgplanning.

Aanleiding

De '[Beleidsnota Flora- en faunawet - Gewogen belangen](#)' is op 19 oktober 2010 vastgesteld door GS en bevat de verplichting om het gevoerde uitvoeringsbeleid periodiek (in beginsel eens per 5 jaar) te evalueren.

Deze evaluatie levert hiermee input voor het nieuw op te stellen uitvoeringsbeleid in het kader van de Wet natuurbescherming die op 1 januari 2017 o.a. de Flora- en faunawet gaat vervangen.

De evaluatie is van belang omdat inzicht in de werking van de huidige, instrumenten (vrijstelling, aanwijzing en ontheffing) wenselijk is. Ze komen onder de nieuwe wet voor een groot deel terug,

Bevoegdheid

GS zijn verantwoordelijk voor het vaststellen en uitwerken van deze evaluatie en het vaststellen van nieuw uitvoeringsbeleid in het kader van de Wet natuurbescherming.

PS zijn bevoegd te besluiten over (wijzigingen van) de provinciale [Verordening natuurbescherming Noord-Brabant](#).

Relevante onderdelen zijn; § 2 Beschermingsregime soorten, § 3 Schade- en overlastbestrijding, § 4 Fauna-beheereenheid, § 5 Faunabeheerplan, § 6 Wildbeheereenheden en § 7 Tegemoetkoming faunaschade.

Kernboodschap

Conclusie 1.

Voor de meeste binnen de provincie Noord-Brabant in het wild levende diersoorten lijkt er als gevolg van de door de provincie gekozen uitvoering van de Flora- en faunawet een goede balans gevonden te zijn tussen (dreigende)

schade/veiligheidsrisico's voor de samenleving en een gunstige staat van de betrokken populaties. Voor de roek, de ganzen en het wilde zwijn was dit op basis van de huidige beleidsnota niet mogelijk.

Datum

12 december 2016

Documentnummer

GS: 4112860

PS: 4125040

Voor de ganzen is door GS op 12 juli 2016 een beleidsnotitie 'hoofdlijnen nieuw ganzenbeleid' vastgesteld en is een aanvulling op het huidige Faunabeheerplan goedgekeurd. Ook in de provinciale Verordening natuurbescherming en in de door GS vastgestelde regeling aanwijzing ganzenrust- en foerageergebieden en bijbehorende compensatieregeling is dit opgenomen. Beide regelingen worden overgenomen in de Regeling natuurbescherming Noord-Brabant. Dit beleid wordt ten behoeve van het nieuwe Faunabeheerplan nader uitgewerkt in een ganzengebiedsplan en in het nieuwe uitvoeringsbeleid.

Voor het wilde zwijn zal eind dit jaar een gebiedsgerichte uitwerking beschikbaar komen.

In het nieuwe uitvoeringsbeleid faunabeheer zal ook het beleid m.b.t. de roek nader worden beschouwd.

Conclusie 2.

Bij sommige inheemse diersoorten vinden nu geen populatietellingen plaats, waar die mogelijk wel nuttig zijn. Bijvoorbeeld omdat er onduidelijkheid bestaat over de vraag of er rondom een bepaalde diersoort nu wel of niet een populatierisico bestaat en of er een noodzaak is om actief in te zetten op schadebestrijding (illustratief is de onderzochte casus verwilderde kat).

In gezamenlijkheid met het veld gaan we na of er, naast de roek, nog andere diersoorten zijn waarop extra of verbeterde monitoring van schade en populatieontwikkeling (binnen het beschikbare budget) zinvol is.

Conclusie 3.

Niet alle direct betrokken partijen bij de ontwikkeling en de uitvoering van het beleid rondom populatiebeheer en schadebestrijding lijken te beschikken over dezelfde informatie en ook niet alle partijen kennen elkaars knelpunten bij de eigen roluitoefening. Dit gebrek aan onderlinge communicatie kan volgens Berenschot nooit resulteren in een optimale uitvoering van het takenpakket in een keten waarin partijen van elkaar afhankelijk zijn.

Wij stellen een periodiek overleg in tussen de FBE, provincie en ODBN.

Conclusie 4.

Er is veel onduidelijkheid in het veld over de door de provincie met de Omgevingsdienst Brabant Noord afgesproken controledichtheid op de door grondeigenaren geactiveerde ontheffingen en dat de controleaanpak risico gestuurd plaatsvindt. De beleidsnota is volgens Berenschot op deze aspecten onvoldoende duidelijk c.q. verwijst niet naar de handhavingstrategie waarin dit uitgewerkt is.

Na vaststelling van de beleidsnota 'Flora- en faunawet - Gewogen belangen' is er nieuw handhavingsbeleid vastgesteld (Handhavingskoers 2012-2016) dat uitgaat van een [risicogerichte benadering](#). Het toezicht op de Ff-wet is daar onderdeel van. Op basis van een risico-inventarisatie wordt capaciteit toebedeeld aan de verschillende toezicht onderwerpen. Er is een bandbreedte waarbinnen de risico's gewogen worden en op basis waarvan capaciteit wordt toegekend. De handhavingskoers en de risicogerichte benadering wordt in 2017 geëvalueerd. Dat leidt tot nieuw beleid voor Vergunningverlening, toezicht en handhaving. De uitvoerende VTH taken met betrekking tot het faunabeheer zijn medio 2013 overgegaan van de provincie naar de ODBN. De risicogerichte aanpak voor toezicht is vastgelegd in de opdracht aan de omgevingsdienst. Het [uitvoeringsprogramma](#) is openbaar. De resultaten van het toezicht zijn onderwerp van gesprek met de FBE in het overleg (ad 3).

Datum
12 december 2016
Documentnummer
GS: 4112860
PS: 4125040

Conclusie 5.

De praktijk heeft uitgewezen dat de keuze van de omgevingsdienst om de handhavingstaken rondom de Flora- en faunawet bij één persoon te beleggen, risicovol is. Door uitval bij ziekte hebben de controles op geactiveerde ontheffingen enige tijd stilgelegen.

De provincie is opdrachtgever en bepaalt daarbij de kaders voor de uitvoering door de ODBN en de omvang van de op te dragen werkzaamheden. De Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODNB) is verantwoordelijk voor de uitvoering. Het borgen van de continuïteit en vervanging van medewerkers is de verantwoordelijkheid van de dienst. Door de kwaliteitscriteria over een robuuste uitvoering is deze deelopdracht ondergebracht bij één omgevingsdienst. De omvang is niet zo groot dat hier meerdere fte's aan kunnen werken. In 2017 zal de omvang door de bevoegdheidsverschuiving door de Wet natuurbescherming omvangrijker zijn.

Conclusie 6.

De (spontane) naleving op de ontheffingsvoorwaarden komt niet als optimaal over.

Het beeld van de spontane naleving voldoet nog niet aan de outcome-doelstellingen van het handhavingsbeleid en is bovendien door een veranderde manier van registreren gewijzigd. De afgelopen jaren schommelt het naleefpercentage rond de 50%.

In de opdracht voor 2017 is afgesproken dat de ODBN met de beschikbare middelen niet alleen toezicht houdt op de inzet van preventieve middelen door grondgebruikers, maar ook op de uitvoering van schade-bestrijding met het geweer door jagers en schadebestrijders, om meer inzicht te krijgen in het naleefgedrag. In verband met de verbreding van de taken door de nieuwe Wet natuurbescherming wordt de toezichtsmethodiek herzien. De invulling van het zogenoemde 'vrije veld toezicht' zal daarbij verder worden ontwikkeld.

Consequenties

De uitkomsten van de evaluatie ten aanzien van soorten en populaties worden betrokken bij het nieuwe uitvoeringsbeleid faunabeheer dat begin 2017 door ons zal worden vastgesteld.

De uitkomsten van de evaluatie met betrekking tot toezicht en handhaving worden in 2017 meegenomen bij de evaluatie van het handhavingsbeleid. Dit zal leiden tot nieuw beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. In verband met de verbreding van de taken door de nieuwe Wet natuurbescherming wordt de toezichtsmethodiek herzien en zal sprake zijn van een toename van de toezicht- en handhaving capaciteit.

Datum

12 december 2016

Documentnummer

GS: 4112860

PS: 4125040

Europese en internationale zaken

Er zijn internationale en wettelijke verplichtingen voor de provincie ten aanzien van de bescherming van flora en fauna. Deze zijn in verschillende internationale verdragen vastgelegd zoals in de Conventies van Bonn en Bern (1979), de EU-Vogelrichtlijn (1979), de EU Habitatrichtlijn (1992) en het Biodiversiteitsverdrag van Rio de Janeiro (1992). De juridische consequenties van deze internationale afspraken zijn geïmplementeerd in de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming.

Vervolg

De uitkomsten van deze evaluatie betreffen wij bij het vaststellen van het nieuwe uitvoeringsbeleid in het voorjaar van 2017.

De planning voor dit nieuwe uitvoeringsbeleid faunabeheer is als volgt:

datum	door	onderwerp
december 2016	Regio's	Oplevering regionale gebiedsplannen wild zwijn
januari-maart	GS	PS betrekken bij opstellen uitvoeringsbeleid faunabeheer (werkgroep)
februari 2017	FBE	Vaststellen aanvulling Faunabeheerplan, onderdeel vrijstellingen
februari 2017	GS	Besluit over goedkeuring aanvulling Faunabeheerplan, onderdeel vrijstellingen
februari 2017	GS	Vaststellen ontwerp uitvoeringsbeleid faunabeheer (t.b.v. inspraak)
april 2017	GS	Vaststellen uitvoeringsbeleid faunabeheer
mei 2017	FBE	Vaststellen nieuw Faunabeheerplan, incl. regionale plannen wild zwijn en ganzen
juni 2017	GS	Besluit over goedkeuring nieuw Faunabeheerplan
juni 2017	GS (gemandateerd aan ODBN)	Ontheffingsverlening
1 juli 2017		Inwerkingtreding nieuw Faunabeheerplan

Waar de uitkomsten een relatie hebben met de nieuwe rol/taak van de provincie aangaande de Wet natuurbescherming, zullen deze medio 2017 aan PS worden voorgelegd.

Datum

12 december 2016

Documentnummer

GS: 4112860

PS: 4125040

Een voorstel over hoe wij PS willen betrekken bij het opstellen van het nieuwe uitvoeringsbeleid faunabeheer is op 8 december aan de griffie aangeboden ter agendering op de procedurevergadering van 19 december. Dit zal tijdens de themabijeenkomst van 16 december (motie 4; diervriendelijke alternatieven schadereductie ganzen) nog worden toegelicht.

Bijlagen

1. Evaluatierapport 'Gewogen belangen beschouwd'

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer H.J. van Herk, (073) 681 29 61, hvherk@brabant.nl,
Cluster Natuur, Water en Milieu / Programma Natuur.

Opdrachtnemer: de heer M.H.M. Mols, (073) 681 27 15, mmols@brabant.nl,
Cluster Natuur, Water en Milieu / Programma Natuur.